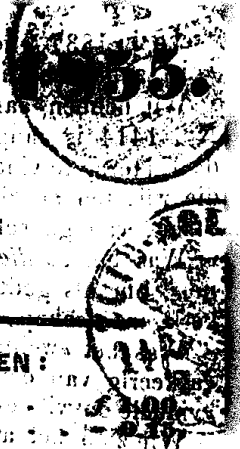

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT

alle halve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

voor de overige steden van België 4.50.
voor de overige steden van België 5.50.

VRIJDAG 9 FEBRUARIJ.

UITGEVER-REDACTEUR:

C. H. SUSAN, Jr. te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten: M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, 11, Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet, Van Hendrikstraat, n. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels.
Voor elk regel meer.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel regt daaronder begrepen.

Het schijnt nu bekend te zijn, dat de Regering, bij de hervatting der werkzaamheden van de Tweede Kamer, voorstellen van wet zal indienen tot vermindering van lasten, die verder gaan dan de aanhangige voorstellen. Althans, wij lezen in een overzicht van de *Amsterdamsche Courant* van hetgeen bij de Tweede Kamer onafgedaan is gebleven en door haar nog zal behooren te worden behandeld, ontrent die voorstellen de volgende zinsnede:

Uit deze opgave blijkt, dat er gewichtige werkzaamheden de Kamer wachten. Inzonderheid is echter de algemeene aandacht gevestigd op de ontwerpen der regering tot wijziging van het belastingstelsel, die bij niet bedenkelijker staatkundige omstandigheden, dan in December jl., volgens de gedane toezegging, zullen worden aangeboden. Naar de geruchten te oordeelen, die in omloop zijn, zouden bedoelde ontwerpen reeds in gereedheid zijn, en eene ruime strekking hebben.

Het stelsel dezer Regering (wellicht aangenomen, om den andrang te outgaan?) is, in tegenstelling van den constitutionnele partij: "vermindering van lasten, wanneer de buitenlandsche politieke toestand niet zorgvarend is voor ons Vaderland; anders niet." Van daar de belofte (negende) van 17 November 1854:

Zoodra door den Goddelijken zegen de politieke toestand van Europa weder toelaat, den toestand met gerustheid te gemoet te gaan, zal, bij voldoende toestand der finantiën, de Regering zich haasten op den weg van vermindering van lasten de Vertegenwoordiging voor te gaan.

Bij verderen andrang en bij veelzijdiger initiatief van den kant der Tweede Kamer, volgde daarop de belofte (tiende) van 20 December 1854:

Doch ik aarzel hier niet dit te zeggen: wanneer die (buitenlandsche) toestand zich niet bedenkelijker vertoont ten opzichte van ons Vaderland (ik spreek uitsluitend van ons Vaderland) dan op dit oogenblik het geval is; dan is het voornemen der Regering; om, nadat de Kamer weder zal zijn bijeengekomen, hare denkbeelden, in bepaalde voorstellen geformuleerd, mede te deelen en in ontwikkelingen te treden over de wijze, waarop naar haar inzien, aan dat voornemen, reeds den 17 Nov. jl. aan deze Kamer medegedeeld, ten meeste nutte van het land gevolg zal kunnen gegeven worden.

Van het standpunt der Regering komen nu de vragen te pas:

In hoe ver is de buitenlandsche toestand nu, in Februarij, minder bedenkelijk ten opzichte van ons Vaderland, dan op 20 December?

Wat is er, niet van een tot stand gebragt of- en defensief verbond tusschen Nederland en de Westersche Mogendheden; maar wat is er van een aanzoek tot en een herhaald aandringen op het sluiten van zoodanig tractaat?

Welke mate groeit, bijv., door de optreding in Nederland van een kabinet-PALMERSTON, de waarschijnlijkheid aan, dat die andrang, wel verre van te verminderen, met verdubbelde kracht klimmen zal?

Zou de beantwoording dier vragen niet kunnen leiden tot het doen der vraag: "of, in het stelsel der Regering, voorstellen tot vermindering van lasten gedaan kunnen worden?"

Opmerkelijk is het, dat de 's Gravenhagische *Nieuwsbode*, sprekende over belastingen, naar ons inzien, nu geheel redeneert in den geest der voorstellers van de afschaffing van den accijns op de brandstoffen.

Niet enkel wordt een beroep gedaan op hetgeen de heer van Bosse in 1853 heeft gezegd; maar daarbij wordt al meer en meer diens gevoelen ontdekt, in verband met de aanstaande voorstellen der Regering.

De belasting op het gemaal kan in haar geheel niet worden afgeschaft zonder equivalent.

Als er tot afschaffing wordt overgegaan, verlangt men de afschaffing van den accijns op de rogge *in zijn geheel*.

Zoo de accijns op de rogge wordt afgeschaft, moet men wel weeten, dat de accijns op de rogge, die de afschaffing van den gemaal accijns zou moeten overgaan en men anders niet doorziet, wat men deed?

Als de regering hare denkbeelden formuleert, zal zij indachtig moeten zijn, dat in het invoeren van nieuwe of het verhoogen van bestaande belastingen *eenig* equivalent zal moeten gezocht worden, zoo zij de gemaalaccijns wil afschaffen.

Eenig equivalent? Ja, eene betrekkelijk geringe aanvulling van wat de schatkist minder dan 4½ miljoen kan missen.

Welke nieuwe belasting zal ingevoerd, welke bestaande verhoogd worden?

De beantwoording dier vraag zou wel het meeste bezwaar geven, en daarom waagt de *Nieuwsbode* zich daaraan zeker niet.

Welnu, zij laat in het midden, of niet de afschaffing van een der overige accijnsen op de eerste levensbehoefden, bijv. de brandstoffen, meer verkieslijk ware; zeker wordt het voorstel tot afschaffing van den accijns op de rogge *alleen* niet in bescherming genomen.

Blijkens het rapport der commissie uit den Gemeenteraad van Haarlem, kan ook aldaar het plaatselijk belastingstelsel worden herzien, zonder afwijking van de voorschriften der Gemeentewet, dan wellicht alleen wat betreft de voortdurende heffing van het haven-, kaai- en bruggeld. Het rapport, uitgebragt door het raadslid Mr. del Court van Krimpen, is in allen deele in overeenstemming met den geest der Gemeentewet.

De 's Gravenhagische *Nieuwsbode* ergert zich aan het oordeel, dat *l'Echo Universel* uitspreekt over de onlangs gedane keuze in het district Almelo. En evenwel: *waarin* verschilt de lofredre op den verkozen kandidaat van de beoordeeling in de *Nederlander*, die hem een meer "dan gewoon redenaar" noemt, wien "parlementaire gevatheid" en "talent" niet kan worden betwist?

Zou de ergernis wellicht voortspruiten uit de overtuiging, dat de constitutionnele partij in de Kamer niet in kracht verminderd is door de wijze, waarop de opengevallen plaats van den waardigen DE MAN, door de kiezers van Almelo, is aangevuld?

Nu het naar ons oordeel te pas komt, beroepen wij ons op het artikel: "Oud-ministerie", dat de *Nieuwsbode* in der tijd uit de *Oude Amsterdamsche* overnam, om met eenigen ophef te willen bewijzen de zwakheid van dat Ministerie; maar dat tegen beider bedoeling het bewijs is geworden van de onafhankelijkheid en zelfstandigheid, die de constitutionnele Kamerleden onder het vorig Ministerie kenmerkten. Treffend is, over het algemeen, het erkende feit, dat zoo dikwerf iets tot lof gezegd werd van de constitutionnelen, dit alleen uit zelfverdediging geschiedde en in den regel ontleend werd, juist aan de redeneringen onzer tegenstanders.

Maar, — en zietdaar de ernstige les, die wij uit het geschrift van de *Nieuwsbode* hebben getrokken — de heer VAN DER LINDEN werd verkozen door *Katholijken* EN *Protestanten*; de heer SCHIMMELPENNINCK verkreeg *alleen* stemmen van *Protestanten*! Dat verhaalt de *Nieuwsbode*, en in dat verhaal ligt de zuurdeessem van godsdienstige onverdraagzaamheid en van laakbare partijzucht opgesloten, waardoor men poogt, in het spoor der April-beweging, verkozenen bij de Natie verdacht te maken en de vlam der onverdraagzaamheid, in stede van te smoren, tot steeds laaijergloed aan te blazen.

Nu de kerkelijke instellingen van weldadigheid bij de nieuw ingevoerde armenwet van alle Staatstoezicht zijn ontheven, schijnen ook *eenige Diakenen te Utrecht* in de *Algemeene Reglement voor de Diakonien* bezwaren te vinden betreffende het toezigt der kerkelijke besturen.

Het opzigt van het klassikaal bestuur en het oppertoezicht van het provinciaal kerkbestuur mengt eene vreemde (?) magt in de diakonale handelingen.

De bepaling komt hun voor geheel uit de Roomsche kerk overgenomen te zijn, waar de aartsbisschoppen of bisschoppen het algemeen kerkelijk fortuin van hun diocese in handen hebben. Hier wordt die plaats van die kerkvorsten, zoo als men ze heet, door het provinciaal en klassikaal bestuur ingenomen en diakenen tot ontvangers en uitbetalers van die besturen gemaakt.

De *Nederlander* zelf zegt daaromtrent:

"De *Algemeene Synode* (daargelaten de *regmatigheid van haar oorsprong*) verradt telkens meer de strekking om en tegenover de *Gemeente*, en tegenover de *Staat*, eene honding aan te nemen, welke met de *hierarchie der Roomsche Katholieken* en geenszins met de leer der *Hervormde Kerk* overeenkomt."

Is dan het *diaconaal beheer* over het algemeen zoo onberispelijk, dat *elk* toezigt overbodig, neen hinderlijk en belemmerend wordt?

Is het *regt der gemeente* zoo volledig gewaarborgd in de openbaarheid en de verantwoording van het beheer, dat hooger kerkelijk toezigt onnoodig mag worden geacht?

Is het stellen van regels van toezigt in het algemeen voor elk *eerlijk en getrouw* beheer wel eens reden van bezwaar?

Wij zouden wel willen weten, of de ingebragte bezwaren zich met de Christelijke en historische beginselen wel laten vereenigen.

Klaagt men over *wantrouwen* in het toezigt: men toont met der daad een *blind vertrouwen* te eischen.

De *Nederlander* verklaart:

"Onophondelijk is van onzen kant, bij de vrijmoedige kenschetsing van ongelooftheorien herhaald, dat onder de vrijzinnigen menigeen met den oorsprong zoowel als met de strekking der beginselen, die hij voorstaat, onbekend is. Wie herinnert zich niet dat, vooral in den aanvang van het revolutietijdperk, vele Christenen, wier geloof niet in twijfel zal worden getrokken (we behoeven in Nederland slechts E. L. VAN DE KASTELE en VAN HAMELSVELD te noemen) ijerige voorstanders der heerschende dwaalbegrippen, en toch achtenswaardige en verdienstelijke landgenooten geweest zijn?"

Wij nemen acte van die verklaring. Zij is voor ons een bewijs, dat de constitutionnele beginselen niet in strijd kunnen worden beschouwd met de vereischen van een waar Christen.

Maar gaat het dan niet te ver, die beginselen op eene lijn met *ongelooftheorien* te stellen?

Is het niet mogelijk, dat er ook velen onder de anti-revolutionnaire partij gevonden worden, die onbekend zijn met den oorsprong zoowel als met de strekking der beginselen, die zij voorstaan?

Wij hopen, dat nu voortaan, wanneer de beginselen eener *staatkundige* partij ter sprake komen, de titel van *ongodoruschtigen* en *ongelooftigen* niet meer zal worden gegeven aan hen, wier geloof niet in twijfel mag worden getrokken, om de eenvoudige reden, dat men niet over het hart van den naaste mag oordeelen.

Op die wijze kan er toenadering zijn op *staatkundig* gebied, ook tusschen hen, die op *kerkelijk* gebied verschillen, zonder dat het individuele geloof daardoor schade lijdt.

Die wel onderscheidt, oordeelt wel. De *Nederlander* beivert zich in den laatsten tijd bijzonder om te doen uitkomen, dat de heer Thor-

becke in 1837 het verdedigen van de Afgescheidenen niet zond'righeid zou hebben afgekeurd.

Wij hebben aandachtig gelezen, wat daaromtrent in No. 1414 is aangehaald; maar meenen niets anders daarin terug te vinden dan de constitutionele beginselen, die wij, ten aanzien der betrekking tusschen Kerk en Staat, van ganscher harte zijn toegedaan.

Was het in dien tijd de begeerte der Afgescheidenen, om als godsdienstige gezindheid, als afzonderlijk kerkgenootschap, van Staatswege te worden erkend?

Was het wellicht eene stille bescheidene secte, die, afkeerig van een formeel karakter, vrijheid van individuele ontwikkeling zocht voor haren christelijken zin?

Wij zien het antwoord in de premissen van het Koninklijk besluit van 5 Julij 1836 (Stbl. no. 42).

Hunne eischen, gelijk hunne handelingen, hadden destijds de strekking, om inbreuk te maken op verkregen regten, welke de Koning geroepen was te beschermen, met opzigt tot het Hervormd kerkgenootschap, even als tot alle overige erkende kerkgenootschappen.

Het was waarheid, wat de heer Thorbecke schreef: „Uwe opkomst hebt gij gekenmerkt door miskentning van verkregen regten van anderen, en uwen weg door dadelijken opstand tegen de overheid. Uw dagelijksch bedrijf is, terwijl gij rustige en onnoozele ingezetenen tot schamtelooze weerbarstigheid vervoert, den wederstand tegen wet en publieke magt te organiseren.“

En het beginsel was? De Regering te dwingen, om te beslissen, over de inwendige verschillen, over belijden en leer.

Niet onduidelijk blijkt, wie destijds de raadsliden waren van hen, die zich later vereenigden tot een Afgescheiden-Christelijk kerkgenootschap, en als zoodanig van Staatswege zijn erkend.

Dat beginsel wordt nog aangekleefd door de heeren Groen c. s. Op hun blifft toepasselijk, wat Thorbecke in 1837 schreef:

„Gij zet, wij willen niet zeggen den christelijken, maar den streng kerkelijken geest der voormalige publieke Gereformeerde Kerk voort. Uwe begrippen waren de bron van de twisten der voormalige geestelijkheid met de overheden des lands. En gij gaat in uwe aanmatiging veel verder. Omdat de wet voor uwe leerstellingen geen partij gekozen heeft, noemt gij haar *radicaal*. Nu de overheid u niet meer kan doen heerschen, wilt gij er niets mede te doen hebben, en miskent gij hare wezenlijke regten.“ Wij voegen er, als ten overvloede, bij: „ook hare plichten.“

Dat beginsel hebben de Afgescheidenen laten varen door gehoor te verleenen aan hetgeen bij het 1^e art. van het bovendaar aangehaald Koninklijk besluit werd herinherd. Zij zijn als godsdienstige gezindheid in den Staat erkend en, wat niet minder opmerkelijk is, het getal der gemeenten en van de belijders groeit aan. Op staatkundig gebied bewegen zij zich als zoodanig niet, terwijl zij alle inmenging van het Staatsgezag in kerkelijke zaken uitsluiten en de volstreekte scheiding van Kerk en Staat van hunne zijde handhaven.

Dat is het beginsel, dat de constitutionnele partij ook voorstaat; maar omdat de heeren Groen c. s. een tegenovergesteld beginsel huldigen, sluiten zij zich niet aan bij het kerkgenootschap der Afgescheidenen; maar trachten hun beginsel te doen zegenvieren door protesten op kerkelijk, door oppositie en allerlei vreemde soortig bedrijf op staatkundig gebied.

Zal de Nederlander haar antwoord op dit artikel niet vooral doen gaan door eene geheele overneming, ten einde aan het oordeel harer onpartijdige lezers te gemoet te komen?

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De ministeriële crisis schijnt thans geëindigd. Na uitgeput te zijn in het vormen van allerhande combinaties volgens de oude parlementaire gebruiken, die is nu zich gewend te hebben tot de Tories en de Whigs tot lord Derby en lord John Russell, heeft de Koningin lord Palmerston doen onthieden en deze heeft de taak aanvaard om een kabinet te vormen, waarvan hij het hoofd zal zijn.

Volgens een bericht in den Franschen *Moniteur* zou lord Palmerston reeds in zijne pogingen geslaagd zijn.

De *Morning Chronicle* zegt, dat lord Palmerston zich met de peetsten zou hebben verstaan, waardoor het nieuwe bestuur meerdere kracht zal erlangen. Het ministerie zou aldus zijn zamengesteld. Lord Clarendon zal het departement van Buitenlandsche Zaken op zich nemen; de heer Gladstone het bestuur over de schatkist, behoudende. Sir James Graham aan het hoofd der admiraliteit komen, de heer Sidney Herbert wordt belast met Binnenlandsche Zaken of Oorlog en sir Molesworth met Koloniën.

Lord Panmure heeft bevestigd deel uit te maken van het nieuwe ministerie, uithoofde zijner slechte gezondheid terwijl lord Grey dit mede geweigerd heeft.

De mindere betrekkingen blijven in dezelfde handen. In eene dépêche uit Londen van gister (de laatste) wordt gemeld, dat het ministerie thans definitief zamengesteld

is onder lord Palmerston als hoofd. Alle leden van het vorige ministerie behouden hunne portefeuilles met uitzondering van den heer Sidney Herbert, die thans met het bestuur der Binnenlandsche Zaken belast is en van graaf van Aberdeen en den hertog van New-Castle, die het ministerie verlaten. Het is nog niet beslist of sir George Grey met het bestuur der koloniën belast zal worden. Men hoopt nog immer, dat lord Panmure de portefeuille van Oorlog zal aanvaarden. De heer Layard wordt onder secretaris van Staat voor Buitenlandsche Zaken.

Gister avond zou de noodige mededeeling betreffende deze benoemingen aan het Lagerhuis gedaan worden.

In eene telegrafische dépêche uit Londen (in een gedeelte onzer oplage van gister voorkomende) wordt gemeld dat lord Bentinck zich in de zitting van het parlement van Dingsdag jl. beklagde heeft over de aarzeling der regering in het vormen van een kabinet.

Hij besprak de moeilijkheid der samenstelling van een ministerie uit peetsten bestaande.

Sir Charles Wood keurde zulke discussies af. Lord Scott betuigde zijn leedwezen, dat graaf Aberdeen als lid van het nieuwe ministerie wordt gedoodverwd.

De heer Labouchere oordeelde, dat in den tegenwoordigen abnormalen toestand des lands een adres aan de Koningin noodzakelijk was.

De heer Maza zeide, dat het volk niet langer de aristocratisch gezinde partijen wil ondersteunen.

De heer Malins schreef aan Gladstone de verdraging toe, en wenschte de spoedige benoeming van de leden der commissie tot wier samenstelling reeds besloten is.

De heer Roebuck beweerde, dat de natie lord Palmerston zou ondersteunen, indien hij in het parlement moeilijkheden mocht ondervinden.

Men weet thans op stellige wijs, dat de heer Usedom door Koning Frederik Wilhelm naar Londen is gezonden om te onderhandelen over hetgeen de Pruisische dépêches, en voornamelijk die van den heer von Manteuffel van 29 December genoemd hebben een overeenkomstig tractaat.

Het is ook even zeker, dat men te Berlijn voornemens was om in denzelfden geest bij den Keizer der Franschen stappen te doen.

De heer Usedom te Brussel aangekomen, om daar den generaal Wedel aan te treffen en met hem te onderhandelen, moest daarna naar Londen terugkeeren om zijne zending verder voort te zetten; doch hij werd, tengevolge eener ligte ongesteldheid, genoodzaakt te Brussel te blijven.

Men denkt echter algemeen, dat de heer Usedom dezer dagen zal kunnen vertrekken en zich te Londen zal bevinden op het tijdstip wanneer het nieuwe kabinet is zamengesteld, ten einde alsdan de onderhandelingen, waarmede hij belast is te kunnen voortzetten.

Zullen die onderhandelingen tot iets leiden?

Men moet het gelooven. Inderdaad, schijnt het zeker dat de heeren Usedom en generaal Wedel gemagtigd zijn om te verklaren, dat het kabinet van Berlijn bereid is om te onderhandelen en een tractaat te ondertekenen, overeenkomende met dat van 2 December.

FRANSCH POST.

In de bureaux van het Wetgevend Ligchaam heeft het wetsontwerp betreffende de oprichting van eene kas tot dotatie voor het leger tot levendige discussies aanleiding gegeven.

— De Keizer heeft eergister den graaf Halfzolt, buitengewoon gevolmachtigde en minister-plenipotentiaris van Z. M. den Koning van Pruisen en den generaal Wedel in een bijzonder gehoor ontvangen.

De Keizer heeft ingelijks audience verleend aan den baron Doernberg, minister-resident van Hessen.

— De aartsbisschop van Parijs en zijn neef, de bisschop van Tripoli in partibus, zijn op hunne terugreis van Rome.

— Te Lille merkt men twee jonge officieren op van denzelfden graad en van sprekende gelijkenis op elkander. Zij zijn twee tweelingbroeders van iets meer dan 21 jaren. Zij komen van de militaire school en verlaten elkander nooit. Nimmer ontmoet, men den een nooit zonder den anderen.

— De ministers van finantien en openbare werken hebben hunne respectieve betrekkingen aanvaard.

— De heer Soulé zou eergister Madrid verlaten hebben. Hij heeft echter van dit voornemen moeten afzien, aangezien hij ernstig ongesteld is.

— Eene dépêche uit Bayonne meldt, dat de troepen te Pampelune door het Spaansche gouvernement zijn bijeengegetrokken. Men vreesde voor onlusten in de provinciën.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

MEMORIE VAN TOELICHTING tot het ontwerp van wet litt. A, houdende regeling van de koperen pasmunt in N. Indië.

Het wets-ontwerp, dat hierbij wordt aangeboden sia ons No. van gister, is, behoudens de thans voorgestelde bijvoeging van het stuk van 2½ cent, een uitvloeisel van de wet van 1 Mei 1854 (Stbl. n.º. 75), tot regeling van het Muntwezen in Nederlandsch Indië.

Die wet stelde in art. 4 het beginsel vast, dat de koperen pasmunt zal bestaan uit centen en halve centen, maar liet de regeling van het gewigt en de bepaling der uitgifte aan eene nadere wet over, vast te stellen binnen een jaar na hare inwerking-brenging, en zij gaf, door de bepaling van art. 14: dat alle thans in Nederlandsch Indië wettig omloopende betaalmiddelen voorloopig op den

bestaanden voet gangbaar blijven, de gelegenheid tot aan de uitgifte der nieuwe pasmunt, van het oude kopergeld gebruik te blijven maken.

De wet van 1 Mei 1854 is, krachtens het Koninklijk besluit van den 24sten dier maand, op 1 September 11. in werking getreden, zoodat de 1ste September 1855 de uiterste termijn is waarop de wettelijke regeling der koperen pasmunt behoort te zijn geschied; maar het is wenschelijk, dien uitersten termijn niet af te wachten, ten einde te spoediger tot de vermunting zelve te kunnen overgaan, en hierdoor de gelegenheid te verkrijgen, om te gelijk met de uitvoering der overige maatregelen, bij de muntwet voorgeschreven, aan het oude koperen geld den wettigen omloop te ontnemen en de nieuwe circulatie in te voeren, ook in die delen van Nederlandsch Indië, welke het meest voor den aanvoer van oude en vreemde speciën openstaan.

Bij de behandeling der wet van 1 Mei 1854 heeft de Regering het voornemen te kennen gegeven om de vermunting in Indië zelf ten uitvoer te brengen; van dit voornemen is zij echter teruggekomen, en het zal daarom niet overbodig zijn, de redenen mede te deelen, die tot dit besluit hebben geleid.

Vermunting in Indië beveelt zich bij eene eerste beschouwing aan om twee redenen: vooreerst, omdat het koper daar ter plaatse is, en alzoo geheel worden bespaard de kosten van het vervoer naar Europa en terug; en in de tweede plaats, omdat een groot gedeelte van het thans omloopend kopergeld vroeger in Indië is vervaardigd of althans gestempeld, en wel tegen een prijs die, in vergelijking met hetgeen destijds hier te lande werd betaald, gansch niet onvoordeelig schijnt.

De eerste dier beide redenen is niet te loochenen, maar verliest veel van hare kracht wanneer men in aanmerking neemt, dat bij de vermunting voor elk pond kopergeld, dat men wenscht te verkrijgen, vijf pond steenkolen zullen noodig zijn, en dat nog in dit jaar, in weerwil van de belangrijke ontginningen van steenkolenmijnen in Indië, eenige aanvoer uit Europa moest plaats vinden: zoodat in de meerdere behoeften geheel van hieruit zou moeten worden voorzien.

Ook de tweede der aangevoerde redenen, de gunstige uitkomst van vroegere aanmunting in Indië, in vergelijking met hetgeen destijds hier te lande werd betaald, kan geen maatslaf geven voor de thans voorgenomen vermunting. In Nederland waren de kosten van het maken der plaatjes voor het Indische kopergeld, en niet minder die van het muntten, zelf, bij gebrek aan mededinging, veel hooger dan zij thans zouden zijn. Terwijl onlangs, toen het Engelsch koper van f 1.40 tot f 1.42 en het oud rood van f 1.26 tot f 1.32 het Nederlandsch pond gold, eene aanbesteding van halve-cent-plaatjes heeft plaats gehad, tegen den prijs van f 1.66 het Nederlandsch pond, werd in vroegere jaren, op een tijdstip waarin het oud rood van f 1.00 tot f 1.05 en het oud rood van een Nederlandsch pond duitenplaat f 1.74 betaald. In Indië daarentegen waren de prijzen onnatuurlijk laag, omdat zoowel de houtskolen, die bij eene kleinere behoefte tot brandstof konden dienen, als ook de arbeid gedeeltelijk door heeren diensten werden verkregen, en wanneer men dus vindt berekend dat de gezamenlijke kosten van bewerking en vermunting van een Nederlandsch pond duiten bedroegen f 0.46, dan weet men wel, dat dit de prijs is dien het Indisch Bestuur er aan ten koste heeft gelegd, maar niet hoeveel boven dien prijs in rekening moet worden gebracht voor onbeloonden of onevenredig beloonden arbeid. Van de weinige zorg, waarmede de bewerking plaats had, leveren de stordige stempelslag, en het ongelijkmatig gewigt van de duiten onfeilbare herwijzen op. Wilde men de hermunting naar behooren verzorgen en eene munt verkrijgen, die niet alleen door verhoogde innerlijke waarde, maar ook door fraaiheid en gelijkvormigheid van stempel en gewigt de noodige waarborgen tegen namaak oplevert, en te gelijk groote verliezen bij de versmelting van het oude kopergeld vermijden, dan zou men door uitzending van hier, zoowel van personeel en van materieel, en door oprichting van smelterijen en andere gebouwen in kosten vervallen die buiten twijfel tot geheel verschillende uitkomsten zouden leiden.

Deze overwegingen, gevoegd bij den wensch om de hermunting zoo spoedig mogelijk te doen aanvangen en volbrengen, hebben aan de uitvoering buiten Indië de voorkeur doen geven.

De overige toelichtingen omtrent het wets-ontwerp zullen gevoegelijkst bij de onderscheidene artikelen kunnen worden gegeven.

Ad. art. 1. Koperen muntstukken van hoogere gangbare waarde dan de cent zijn in vele landen gebruikelijk. In Frankrijk heeft men het stuk van 10 centimes, in Engeland den penny, in Bengalen de dubbele pisa, die ½ van de Compagnie-ropy en dus omstreeks 3½ cent geldt, in Singapore den cent van den dollar, ruim 2½ cent Nederlandsch courant. Ook in Nederlandsch Indië bestaat een gedeelte van het kopergeld uit dubbele duiten.

Bij de tegenwoordige hermunting heeft een groot muntstuk nog het voordeel, dat men in korteren tijd een bepaald getal gulden aan dat geld dan aan centen of halve centen kan vervaardigen.

Een stuk van 2½ cent scheen hiertoe het meest in aanmerking te moeten komen, zoowel omdat het eene gemakkelijke onderverdeeling van den gulden en van de zilveren pasmunt oplevert, als ook omdat het, gelijke waarde als 3 duiten, ¼ van den gulden, hebbende, voor de in andere deelen overgang van de rekening bij duiten op 2½ centen gemakkelijk zal maken.

Ad. art. 2. Een gulden koperen pasmunt zal, volgens het voorgedragen gewigt, bevatten:

verheven tegen partijzucht en verdeeldheid. Meermalen hebben wij op de heillooze gevolgen gewezen, die daaruit voor het vaderland moeten voortvloeien. De moeilijke positie der regering van het magtige Engeland, in deze voor dat rijk gevaarvolle oogenblikken, bevestigt maar al te zeer de juistheid onzer opmerking.

In de wandeling zou men deze *Amsterdamsche Courant*-trade eene gemeenplaats noemen; want hetgeen er in verteld wordt is eene zaak, die zoo wat aan ieder bekend is, en om de juistheid er van te bevestigen, is het voorbeeld van Engeland niet noodig. Evenzoo is het eene bekende zaak, dat de stem van de *Amsterdamsche Courant* niet ver gaat. Zij mist de vereischte kracht en welluidendheid; en hare intonatie is gebrekkig. Altemaal eigenschappen, die de stem in den weg staan, om indruk te maken en op verren afstand gehoord te worden. Nu, behalve eenige ouderwetsche menschen, binnen 'Amsterdam geluisvest, is er bijna niemand in 't land, die naar de *Amsterdamsche* luistert.

Nogmaals is het eene bekende zaak, dat de *Amsterdamsche Courant* niet zoo afkeerig is van partijzucht en verdeeldheid als ze het hier opgeeft. Ieder weet, hoe zij, tijdens de April-beweging, er op, uit was om partijzucht en verdeeldheid te zaaijen; en hoe onhandig ze nog dagelijks in diezelfde sporen voort strompelt en het hare doet, om de mannen, die hare verouderde beginselen niet huldigen, te bepraten, gelijk de dienstheden hunne heeren en mevrouwen doen in de keukens, of de eene buurvrouw de andere, onder een kopje koffij. En als er dan nog zoo wat van de religie bijkomt, dan is de *Amsterdamsche* van zessen klaar. Want die *Courant* geeft zich ook nog het air van vroom te zijn, en daarom eindigt ze ook nu, na eerst eenige regelen uit de *Times* gegeven te hebben, met deze hartroerende vermaning, waaraan niets ontbreekt dan het rijm, om er een nachtwachts-nieuwejaars-wensch van te maken.

Wij hebben hier niets meer bij te voegen (dat is ook het allergemakkelijkst) dan dit, dat terwijl men ons vroeger de *lessen* uit *Parijs* wilde opdringen, wij God bidden, dat deze les uit Engeland voor den bedachtzamen Nederlander niet verloren moge gaan.

Dat klinkt als een klok en anders als de *Klok*. De *Grondwet* zeide laatst, dat de *Amsterdamsche Courant* nooit een regel schrijft, of ze maakt zich belagchelijk; zou de *Grondwet* nog van dat gevoelen zijn? Wij laten onzen lezers zelve over, de vraag te beantwoorden.

Leijden, 7 Febr. Heden is alhier tot doctor in de regten gepromoveerd de heer H. W. Tangman, van Schiedam, na openlijke verdediging van eene Diss. Jurid. Inaugurales: *De Codicis Juris Civilis Articulis 1167-1172*.

Nijmegen, 5 Febr. In de vier R. K. kerken, alhier, heeft door de vereeniging van den H. Vincentius eene collecte plaats gehad, voor de armen van die gezindheid, die ruim het ¼ gedeelte der behoeftigen uitmaken, met het doel om van de opbrengst soep aan hen uit te deelen; deze collecte heeft opgebracht de som van f 522.89 welke zeer aanzienlijk mag genoemd worden, eensdeels in vergelijking van de opbrengst der algemeene collecte, die een paar maanden geleden ten hunne behoefte, langs de huizen der ingezetenen is gedaan, en die slechts ruim f 650 heeft opgeleverd, en anderdeels, omdat de gelden, zoo niet geheel dan toch voor het grootste gedeelte zijn bijeengebracht door den middelstand, die reeds onder de zwaarste lasten gekukt gaat.

Indien wij echter in aanmerking nemen het groot aantal der hulpbehoefigen in deze plaats, die in verhouding der inwoners grooter is dan in eene der gemeenten van ons Rijk, veroorzaakt, doordien zoo veel vreemdelingen zonder middel van bestaan, en zonder eenige moeilijkheid, zich hier gevestigd hebben, dan zal spoedig de hulpbron weder zijn opgedroogd.

Wij kunnen dit artikel niet besluiten, zonder eene zaak te reveleren in het belang der algemeene armen. Omstreeks drie jaren geleden, bij het ontbinden der toenmalige soep-commissie, moet de rekening en verantwoording zoo men zegt, met een batig saldo van plus minis f 1600 gesloten zijn; ware het niet te wenschen, dat, in deze kommerciële dagen, deze penningen, met de interesten voor het oorspronkelijk doel besteed werden.

Per Telegraaf.

Londen, 7 Februarij. Het ministerie is thans definitief zamengesteld, onder het voorzitterschap van Lord Palmerston. Alle leden van het vorige kabinet en alle beambten blijven in hunne betrekkingen, met uitzondering van den heer Herbert, die minister van binnenlandse zaken is geworden, en Lord Aberdeen en de Hertog van Newcastle, die aftreden. Onzeker is het nog, of lord George Grey toetreden zal, alsmede of lord Panmure zich met de portefeuille van oorlog zal belasten. De heer Layard is benoemd tot onder-secretaris van staat voor de buitenlandse zaken. Heden avond zullen in het Huis der Gemeenten voorgesteld worden nieuwe mandaten ter herkiezing of vervanging van de nieuwe ministers.

Londen, 7 Februarij. Sir Charles Napier heeft op het diner dat gisteren door den lord Mayor werd gegeven, eene toespraak gehouden, waarin de admiraal erkende dat het aan de vloot onmogelijk is geweest, met eenig goed gevolg Kroonstadt aan te tasten. Hij verklaarde dat hij in alles met de meeste voorzigtigheid is te werk gegaan, om niet noodeloos menschenlevens op te offeren, hoewel de regering meer verlangde en op de vernieling van Sweaborg aandrong.

Berlijn, 7 Febr. De *Preuss. Zeitung* deelt eene depeche mede uit Warschau, d.d. 5 dezer, volgens welke aldaar het bevel was ontvangen, om alle Russische troepen, die in de nabijheid van Krakau op de Oostenrijksch-Gallicische grenzen zijn, ten spoedigste naar het binnenste des lands terug te trekken.

Weenen, 8 Februarij. Men verzekert dat de ridder Toggenburg, gouverneur van Venetie, tot minister van finantien benoemd zal worden.

Berlijn, 8 Febr. Een der invloedrijkste leden van de regterzijde, de heer Niebuhr, is naar Brussel en 's Gravenhage vertrokken, welligt ook naar Parijs. Men twijfelt of de reis van Esterhazy naar Weenen wel eenig gevolg zal hebben.

Advertentien.

Locaal der Deutsche Opera,

Korte Houtstraat.

Soirée, op Zondag 11 Februarij; te geven door Professor SIMPSON, met zijn

DISSOLVING VIEWS,

(Geschilderd op Glas.)

Door hare schoonheid en uitvoerigheid staat deze galerij onzer bescherming van de koninklijke familie van Engeland en den Keizer van Frankrijk.

Het Bureau zal op genoemden dag open zijn van elf tot drie ure.

Aanvang ten 7½ ure. (766)

De Heer SMITH produceert een getuigschrift van vier med. Doctoren, die in Beerta en Winschoten wonen en verklaren van de genezing der timmermansvrouw door de REVALENTA niets te weten. Dit schijnt zeer tegen ons te getuigen en komt ons raadselachtig voor. Wij houden desniettemin vol, dat ons attest waarheid, eenvoudige waarheid bevat, en verzoeken den lezer zijn oordeel op te schorten, tot wij nader bericht geven kunnen; wij verwachten dagelijks nadere mededeelingen en opgaven van namen, die wij reeds vroeger aangevraagd hebben. Vooraf vergunne men ons eenige aanmerkingen.

De Heer SMITH verzoekt in zijn eerste artikel eene *rectificatie* van onzen berichtgever, den Heer WASMAN, en dreigde, als die niet spoedig kwam, er zelf werk van te zullen maken; hij verlangde, dat de Heer WASMAN zich zou *bepalen bij hetgeen waar is.* Hieruit volgt duidelijk, dat hij met de *toedragt* der zaak bekend is, dat hij daarin eene onwaarheid of onnaauwkeurigheid ontdekt heeft; in het tweede stuk schijnt hij de bekendheid met de zaak te willen loochenen, om meer in overeenstemming met de vier geneesheeren te zijn; maar hierdoor plaatst hij zich in eene valsche positie en vervalt (uit verlegenheid willen wij hopen) tot onwaarheden. Hij zegt, dat hij, op ons verzoek, om die *rectificatie* zelf te maken, onderzoek naar de zaak gedaan heeft. Nu was dit, volgens zijn eerste schrijven, in het geheel niet noodig; want hij was immers met de zaak reeds bekend; het attest vereischte, volgens hem, eene *rectificatie*, en hoe had hij ook daartegen te velde kunnen trekken, indien hij, of bij onderzoek of door toeval, er niet reeds mede bekend ware geweest?

Hij zegt nu: *Mijne wanhopigste pogingen hebben slechts het sobere resultaat opgeleverd, dat het verhaal of geheel van waarheid ontbloeit moet zijn, of daarmee in zulk eene geringe mate voorzien en onder allerlei inmengselen bedolven, dat men haar niet meer kan onderkennen.*

Ons attest luidt: *De Heer G. WASMAN, te Winschoten, is zoo vriendelijk geweest ons mede te deelen, dat de vrouw van een Timmerman, in Oude Beerta, door de REVALENTA van de tering genezen is. Zij moet zeer erg geweest zijn, daar de Doctoren in Beerta en Winschoten beiden haar opgegeven hadden.*

Nu vragen wij den lezer: waar zijn die *allerlei inmengselen* in ons verhaal, waaronder wij de *waarheid bedolven* hebben? De zaak, die zulke middelen van verdediging behoeft, moet eene slechte zijn en, niettegenstaande den krachtigen steun dien de Heer SMITH in zijne vier onderteekeningen kan vinden, houden wij ons overtuigd, dat hij nu, even als vroeger, weder met hangende pootjes af zal druipen.

Nog een paar vragen: *Waarom heeft de Heer SMITH drie volle weken gewacht, om ons met zijne beloofde rectificatie bekend te maken, of in plaats daarvan zijn attest in te zenden? Had hij dit als alles pluis was niet wel in zoo veel dagen kunnen doen?*

Waarom geeft de Heer SMITH zich zooveel moeite om geestig te zijn, en waarom gaat hem dat zoo slecht af? Omdat hij zich in die dubbelzinnige positie in eene onbehagelijke verlegenheid bevindt?

Is het niet zot te veronderstellen, dat wij een attest uit *zijne onmiddellijke nabijheid* bekend maken, om ons te wreken over zijn vroeger schrijven tegen ons?

Op eenen tweemaal verslagen en gedemoedigen vijand wreekt men zich immers niet; en buitendien, wij verren den Heer SMITH glad vergeten, tot hij zich wel in ons geheugen riep.

Thans verwachten wij van hem eenige opheldering over het tegenstrijdige in zijne twee geschriften, waaraan wij toch wel niet weer 3 weken zullen behoeven wachten?

Wij beloven den lezer, die zich wel de moeite geven onze polemiek te volgen, spoedig iets nadere (767)

VERKOOPHUIS.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een volmaakt middel voor zware hoofdpijnen, galziekte en bedorven maag. Deze onwaardeerbare pillen hebben de gezondheid hersteld van menige personen welke door vreemde en inlandsch geneesheeren als ongeneesbaar werden beschouwd. Dezelve kunnen veilig gebruikt worden door diegenen welke lijden aan algemeenen verzwakking, zware hoofdpijnen, maagziekten, leverkwalen, en die welke aanleg hebben tot waterzucht, kunnen geen zekerder middel gebruiken dan de pillen van Holloway, welke als het ware op de hoofdspringaderen des levens werken; goene ziekte kan aan haren invloed weerstaan. Hare uitwerking is zacht maar spoedig, als huismiddel zijn zij onvergelyklijk.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.00, f 13.85, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij J. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam; bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôtouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAY'S Etablissements te Londen, 244 Strand, en New-York, 80 Maiden Lane. (768)

225ste Nederlandsche Staats-Loterij.

4e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

No. 13903 f 50000; No. 8345 f 1500; No. 9506 f 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM 8 Februarij 1855			
Nederland. Pct.		Rusland. Pct.	
Ned. W. Schuld. 2½	61½ 1/2	Hope 1798/1816 5	101½
Dito Certificat. 3	72½ 1/2	Dito 1828/1829 5	
Dito Dito .. 4	90½ 1/2	Cert. 1831/1838 5	
O. I. Leening. 4		Dito Dito 4½	87½
Amort. Syndic. 3½		Dito Hope .. 4	76½
Hand.-Maats. 4½		Dito Stieglitz . 5	
Belgie.		Dito dito 5e Ser. 4	
Certificaten. 2½		Dito 1854 . . . 5	81½
D° Rothschild. 2½	49½ 1/2	Inschr. Assig. . 6	
Frankrijk.		Certific. dito. . 6	59½
Obligatiën . . 3		Polen.	
Spanje.		Obligatiën . . . 4	
Nieuwe . . . 1	17½ 1/2	Oostenrijk.	
Dito Buitenl. . 3	37	Metalliek . . . 5	62½
D° Binnenl. om. 3	31½ 1/2	Dito bet. Amst. 5	74½
Bew. Sp. Com.		Dito Nation. . 5	65½
Amort. Schuld.		Dito 1847 . . . 2½	82½
Portugal.		Dito 1851/1852 2½	82½
Londen nieuwe. 3	83½ 1/2		
Dito uitgest. . 4			

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pCt. 93½; Mexic. te Londen 3 pCt. 20½; Dito Onbep. 20½; Gren., te Londen p. s. 100. 2½ pCt. 15½, Dito Uitgesteld 5½.

Bij tamelijk veel affaire in de hoofdsorten der genoteerde effecten was de markt heden algemeen beter gestemd, zoodat echter groot verschil in de prijzen opgeleverd te hebben.

FRANKFORT, 7 Februarij. Metalliek 5 pCt. 64½; Sp. binnenl. 30½; Dito 1 pCt. 17½; Wissel op Londen 11.20; Dito Parijs 93½; Dito Weenen 93½.

LONDEN, Woensdag 7 Februarij. Consols op t. 91½; 91½; N. Mexic. 3 pCt. 21, 1/2; Peru N. 4½ pCt. 74; Gren. Uitg. 5½; Ecuador 4; Sardinie 5 pCt. 85; Spanje 17½; 18; dito 3 pCt. buit. 86½; dito Certificat. 4½; dito Passive 4½; Russen 4½ pCt. 89; dito 5 pCt. 89; Holl. 4 pCt. 93; dito 2½ pCt. 62½; Turksche leening 11.

PARIS, Woensdag 7 Februarij. Fr. 4½ pCt. 95.90; 3 pCt. 67.65; Sp. binn. 3 pCt. 30½; dito 1 pCt. 17½.

WEENEN, Woensdag 7 Februarij. N. Metall. 82½; Leen. 104½; Nat. Leen. 86½; Bankactien 1208; Lombard 100; Zilver 27½; Wissel op Londen 11.20; dito op Parijs 93½.